2015/2016
65. ročník Matematickej olympiády *Zadania úloh MEMO*

(*Súťaž sa konala 22. – 28. 8. 2016.*)

Súťaž jednotlivcov:

I-1. Nech $n \geqq 2$ je kladné celé číslo a $x_1, x_2, \ldots, x_n$ sú reálne čísla spĺňajúce obidve podmienky
i) $x_j > -1$ pre $j = 1, 2, \ldots, n$;
ii) $x_1 + x_2 + \ldots + x_n = n$.
Dokážte nerovnosť

$$\sum_{j=1}^{n} \frac{1}{1+x_j} \geqq \sum_{j=1}^{n} \frac{x_j}{1+x_j^2}$$

a určte, kedy nastáva rovnosť. (*Rakúsko*)

I-2. Majme na tabuli napísaných $n \geqq 3$ kladných celých čísel. Ťah pozostáva z výberu troch čísel a, b, c napísaných na tabuli, ktoré sú stranami nedegenerovaného nerovnostranného trojuholníka, a nahradením ich číslami $a+b-c$, $b+c-a$ a $c+a-b$. Dokážte, že nemôže existovať nekonečná postupnosť takýchto ťahov. (*Švajčiarsko*)

I-3. Nech ABC je ostrouhlý trojuholník so stredom opísanej kružnice O, pričom $|\measuredangle BAC| > 45°$. Bod P leží v jeho vnútri tak, že body A, P, O, B ležia na kružnici a priamka BP je kolmá na CP. Bod Q leží na úsečke BP tak, že AQ a PO sú rovnobežky. Dokážte, že $|\measuredangle QCB| = |\measuredangle PCO|$. (*Slovensko, Patrik Bak*)

I-4. Nájdite všetky funkcie $f\colon \mathbb{N} \to \mathbb{N}$ také, že $f(a) + f(b)$ delí $2(a + b - 1)$ pre všetky $a, b \in \mathbb{N}$. (*Chorvátsko*)

Súťaž družstiev:

T-1. Určte všetky trojice reálnych čísel (a, b, c), spĺňajúce sústavu rovníc

$$\begin{aligned} a^2 + ab + c &= 0, \\ b^2 + bc + a &= 0, \\ c^2 + ca + b &= 0. \end{aligned}$$

(*Chorvátsko*)

T-2. Nech $\mathbb{R}$ je množina reálnych čísel. Určte všetky funkcie $f\colon \mathbb{R} \to \mathbb{R}$, pre ktoré

$$f(x)f(y) = xf(f(y-x)) + xf(2x) + f(x^2)$$

platí pre všetky reálne čísla x a y. (*Litva*)

T-3. Územie tvaru štvorca 8×8, ktorého strany majú orientáciu sever-juh a východ-západ, je tvorené 64 menšími štvorcovými pozemkami 1×1. Na každom jednotlivom pozemku môže stáť najviac jeden dom. Každý dom môže stáť len na jednom štvorcovom pozemku 1×1. Hovoríme, že dom je *blokovaný od slnka*, ak stoja tri domy na pozemkoch bezprostredne na východ, západ a juh od neho. Aký je maximálny počet domov, ktoré môžu naraz stáť v tomto území tak, že žiaden z nich nie je blokovaný od slnka?

Poznámka. Podľa definície, domy na východnej, západnej a južnej hranici územia nie sú nikdy blokované od slnka. (*Chorvátsko*)

T-4. Trieda stredoškolských študentov písala test. Každá otázka bola bodovaná buď 1 bodom za správnu odpoveď, alebo 0 bodmi inak. Každá otázka bola správne zodpovedaná aspoň jedným študentom a nie všetci študenti dosiahli rovnaký celkový počet bodov. Dokáže, že v teste bola otázka s nasledujúcou vlastnosťou: Študenti, ktorí zodpovedali túto otázku správne, dosiahli vyšší priemerný celkový počet bodov ako tí, čo na túto otázku neodpovedali správne. (*Rakúsko*)

T-5. Nech ABC je ostrouhlý trojuholník, pričom $|AB| \neq |AC|$. Označme O stred jeho opísanej kružnice ω. Priamka AO pretína kružnicu ω druhýkrát v bode D a priamku BC v bode E. Kružnica opísaná trojuholníku CDE pretína priamku CA druhýkrát v bode P. Priamka PE pretína priamku AB v bode Q. Priamka cez bod O rovnobežná s PE pretína výšku trojuholníka ABC z bodu A v bode F. Dokážte, že $|FP| = |FQ|$. (*Chorvátsko*)

T-6. Daný je trojuholník ABC, pričom $|AB| \neq |AC|$. Body K, L, M sú postupne stredmi strán BC, CA, AB. Kružnica so stredom I vpísaná trojuholníku ABC sa dotýka strany BC v bode D. Priamka g, ktorá prechádza stredom úsečky ID a je kolmá na IK, pretína priamku LM v bode P. Dokážte, že $|\angle PIA| = 90°$. (*Poľsko*)

T-7. Kladné celé číslo n nazveme *mozartovské číslo*, ak je v postupnosti $1, 2, \ldots, n$ napísaná každá cifra párny počet krát (v desiatkovej sústave). Dokážte nasledujúce tvrdenia:

a) Všetky mozartovské čísla sú párne.
b) Existuje nekonečne veľa mozartovských čísel.

(*Slovensko, Patrik Bak*)

T-8. Uvažujme rovnicu $a^2 + b^2 + c^2 + n = abc$, kde a, b, c sú kladné celé čísla. Dokážte nasledujúce tvrdenia:

a) Pre $n = 2017$ rovnica nemá riešenie (a, b, c).
b) Pre $n = 2016$ v každom riešení (a, b, c) musí byť a deliteľné tromi.
c) Pre $n = 2016$ má rovnica nekonečne veľa riešení (a, b, c).

(*Rakúsko*)